

Factsheet Raad voor de Kinderbescherming Amsterdam-Amstelland

Deze factsheet is opgesteld om professionals in de lokale teams en Veilig Thuis te informeren over de taken en mogelijkheden van de Raad voor de Kinderbescherming in de regio Amsterdam-Amstelland.

De factsheet bestaat uit 3 onderdelen:

- Wat doet de Raad voor de Kinderbescherming?
- Hoe schakelt de gemeente de Raad voor de kindbescherming in?
- Hoe schakelt de Raad voor de Kinderbescherming de gemeente in?

1. WAT DOET DE RAAD VOOR DE KINDERBESCHERMING?

De Raad voor de Kinderbescherming is een onafhankelijke en landelijk werkende overheidsinstelling. De Raad voor de Kinderbescherming (RvdK) wordt ingeschakeld als de omstandigheden van een kind en het gezin zorgelijk zijn, de geboden vrijwillige hulpverlening niet (meer) voldoende is of het gezin geen hulp accepteert.

De taken van de RvdK zijn als volgt:

- A. De RvdK kan de rechter verzoeken een kindbeschermingsmaatregel (zoals een ondertoezichtstelling) op te leggen. Als de rechter een ondertoezichtstelling uitspreekt wordt deze uitgevoerd door een gecertificeerde instelling. De regiogemeenten van Amsterdam-Amstelland hebben daarvoor Jeugdbescherming, de William Schrikker Groep en het Leger des Heils ingekocht. De RvdK doet ook onderzoek als er de noodzaak is van een gezagsbeëindigende maatregel en voogdij.
- B. De RvdK adviseert de rechter bij gezag- en omgangszaken, als ouders/verzorgers die uit elkaar gaan het niet eens worden over afspraken over de kinderen. Bijvoorbeeld over de omgangsregeling of de verblijfplaats.
- C. De RvdK houdt zich bezig met jongeren die met de politie in aanraking komen. De RvdK onderzoekt de situatie van deze jongeren en geeft strafadvies aan rechter of officier van justitie. Als de Rechtbank of de Officier een werkstraf of erkende gedragsinterventie oplegt, coördineert de RvdK de uitvoering van die taakstraf.
- D. De RvdK is betrokken bij het afstaan of adopteren van kinderen. Ook is de RvdK betrokken bij zaken op het gebied van afstand doen, de screening van pleeggezinnen, adoptiegezinnen, adviesaanvragen over adoptie en afstammingsvragen.
- E. De RvdK heeft een toetsende/toezichthoudende taak bij beschermings- en strafzaken.

Protocol tussen regio Amsterdam-Amstelland, Raad voor de Kinderbescherming en gecertificeerde instellingen

In de Jeugdwet is gesteld dat de RvdK en de gemeenten de wijze van samenwerken moeten vastleggen in een protocol; dit is ook in Amsterdam-Amstelland gedaan.

Bijzonder in het protocol in de regio Amsterdam-Amstelland is de rol van de gecertificeerde instellingen (Jeugdbescherming, William Schrikkergroep en Leger des Heils). De gemeente kopen gezinsgericht in. De GI wordt door de gemeenten ingekocht voor het uitvoeren van

gezinsmanagement, zowel in situaties waarin een maatregel van kinderbescherming of jeugdreclassering is opgelegd, als voor preventieve jeugdbescherming (gezinsmanagement zonder maatregel).

2. HOE SCHAKELEN GEMEENTEN DE RAAD VOOR KINDERBESCHERMING IN?

Van lokaal team naar gecertificeerde instelling (GI)

Als een lokaal team vindt dat er in de gezinnen een verandering nodig is om de veiligheidssituatie van kinderen te verbeteren, schakelen zij de GI's in om de regie in het gezin over te nemen, om met intensief gezinsmanagement het gezin te motiveren. Ook Veilig Thuis kan dit doen.

Samenwerken tijdens start gezinsmanagement

Als de regie in verband met de veiligheid van de kinderen (tijdelijk) is overgegaan naar de GI blijft een jeugdhulpprofessional van het lokale team betrokken. Ook als een GI via de rechter een maatregel uitvoert, is een professional van het lokale team betrokken bij de uitvoering van het gezinsplan. Bijvoorbeeld door deel te nemen aan het uitvoerdersoverleg (UVO) dat de Gecertificeerde Instelling organiseert.

Advies Raad voor Kinderbescherming

Als blijkt dat het gezin niet zorg kan of wil dragen voor een veilige opvoedingssituatie, doet de GI een verzoek tot onderzoek bij de RvdK. De RvdK onderzoekt vervolgens de noodzaak van een ondertoezichtstelling (OTS) en kan na onderzoek bij de rechter een rekest daartoe indienen.

Als de GI en het lokale team twijfelen over de noodzaak en meerwaarde van het inzetten van een maatregel, kunnen zij de RvdK vragen om hierover advies te geven. De GI verzorgt de uitnodiging aan de RvdK. De RvdK sluit vervolgens aan bij het uitvoerdersoverleg, bij voorkeur ook de ouders/verzorgers. De RvdK kan ook door Veilig Thuis om advies gevraagd worden. De RvdK kan voor adviesvragen benaderd worden via de bureaudienst van het adviesteam: 020-8893678. Anoniem advies vragen kan ook, maar dat heeft niet de voorkeur.

Op basis van het gegeven advies van de RvdK kan de GI besluiten om een verzoek tot onderzoek in te dienen. Indien de RvdK dit noodzakelijk acht, kan de RvdK ook zelf besluiten om een onderzoek te starten.

Verzoek tot Raadsonderzoek (VTO)

Doordat de GI in staat zijn in gezinnen een veilige situatie te creëren zonder een maatregel voor kinderbescherming en de gemeenten bij de GI ook preventieve jeugdbescherming inkopen zijn er minder OTS-en nodig. Als alles geprobeerd is, is een OTS vaak de enige optie en is advies van de RvdK niet altijd nodig.

De GI doet een verzoek tot onderzoek (VTO) aan de RvdK met daarin de informatie die de RvdK nodig heeft. Er is met de RvdK afgesproken dat het VTO kort kan zijn en een gezinsplan mee gezonden kan worden.

Veilig Thuis schakelt de RvdK vooral in via een (mondeling) verzoek tot een voorlopige OTS (v-OTS). Indien aan de orde kan Veilig Thuis ook een verzoek tot onderzoek indienen t.b.v. een regulier beschermingsonderzoek.

De RvdK weegt zelfstandig af of een onderzoek nodig wordt geacht. Als Veilig Thuis of de GI een casus ernstig genoeg vindt voor een verzoek tot onderzoek, maar de RvdK niet, zal de RvdK toch een beschermingsonderzoek starten om geen risico's te nemen.

De criteria voor het indienen van een verzoek tot onderzoek zijn:

Als er een redelijk vermoeden bestaat dat er sprake is van een ernstige ontwikkelingsbedreiging of de veiligheid van het kind in gevaar is, en hulp in een vrijwillig kader niet (meer) toereikend is om die bedreiging af te wenden, of de hulp door de ouders en/of minderjarige niet of onvoldoende geaccepteerd wordt, binnen een voor het kind aanvaardbare termijn.

In crisiszaken is de RvdK 24 uur per dag, 7 dagen in de week beschikbaar voor overleggen waarbij een verzoek voorlopige-OTS (v-OTS) of een voorlopige voogdij aan de orde is. Ook is de RvdK beschikbaar voor de werkzaamheden die daaruit voortvloeien. In een crisis zal uiterlijk binnen 24 uur een gezinsmanager starten.

Samenwerking tijdens het raadsonderzoek

In het belang van de betrokken kinderen duren raadsonderzoeken in principe zo kort mogelijk. De duur van het onderzoek wordt bepaald door de tijd die nodig is om op een zorgvuldige manier te kunnen beoordelen of ingrijpen in het ouderlijk gezag noodzakelijk is. Daar hoort onder andere bij dat ouders/verzorgers de gelegenheid krijgen om op het concept raadsrapport te reageren.

Bij de start van het onderzoek maken ouders/verzorgers, RvdK en de GI afspraken over de samenwerking tijdens het onderzoek. Ook maken zij afspraken over de borging van de veiligheid van kind(eren). Als ouders/verzorgers zich niet aan de afspraken houden, of niet bereid zijn om mee te werken aan het plan, kan door de GI aan de RvdK een voorlopige-OTS worden verzocht (deze kan binnen 24 uur starten).

Als een lokaal team, GI of RvdK signaleert dat er een onveilige situatie voor het kind ontstaat, volgt acuut overleg tussen hen en wordt actie ondernomen.

Afronding van het Raadsonderzoek

Als de RvdK na onderzoek vindt dat inderdaad een OTS nodig is, dient de RvdK een verzoekschrift in bij de rechter. Daarin wordt aangegeven welke van de GI het meest geschikt is om de maatregel uit te voeren. De RvdK maakt een keuze uit een lijst met gecertificeerde instellingen die de regio Amsterdam-Amstelland heeft opgesteld (daarvoor bestaat een apart factsheet).

De regio Amsterdam-Amstelland en de RvdK hebben bepaald dat de RvdK geen verleningsbeschikking nodig heeft wanneer deze na onderzoek tot het oordeel komt dat er naast een ondertoezichtstelling een machtiging uithuisplaatsing nodig is.

Wanneer de RvdK na onderzoek besluit om géén maatregel te vragen aan de rechtbank, vindt voor afsluiting van het onderzoek overleg plaats met de GI die het verzoek heeft ingediend. Dit overleg biedt de mogelijkheid om het besluit toe te lichten en een eventuele reactie mee te nemen in het eindrapport.

Als de RvdK na afsluiten van het onderzoek besluit om geen maatregel te vragen, kan een lokaal team of GI besluiten de casus voor te leggen aan de Burgemeester van de betreffende gemeente. De Burgemeester kan de GI mandateren om de zaak voor te leggen aan de kinderrechter voor een oordeel over de noodzaak van een kindbeschermingsmaatregel.

Als ouders/verzorgers tijdens het raadsonderzoek alsnog bereid zijn om vrijwillige hulpverlening te accepteren en die hulp toereikend wordt geacht, stuurt de RvdK zijn rapport, met medeweten van kinderen naar de GI.

3. HOE SCHAKELT DE RAAD VOOR DE KINDERBESCHERMING DE GEMEENTE IN?

Zoals in de inleiding is aangegeven heeft de RvdK ook een belangrijke adviesrol voor de rechter op het gebied van jongeren die strafbare feiten plegen, schoolverzuim en gezag- en omgangskwesties.

Het komt voor dat de RvdK ná hun bemoeienis als adviseur gezinnen wil overdragen naar een lokaal team of gezinsmanager omdat zij inschatten dat hulp nodig is.

Dat verloopt als volgt:

1. Als de RvdK vanuit zijn adviesrol (straf, omgang of schoolverzuim) aan de rechtbank, een beschermingsonderzoek start, vraagt de RvdK een GI) om gezinsmanagement in te zetten.
2. In de gevallen waarin de RvdK denkt dat er jeugdhulp nodig is maar geen OTS noodzakelijk lijkt, verwijst de RvdK naar een lokaal team¹. Het lokale team kan indien noodzakelijk een gezin overdragen aan de GI.

¹ In de gemeente Amsterdam is afgesproken dat het OKT als ingang dient, omdat het veelal min of meer zelfredzame gezinnen zijn. OKT kan eventueel overdragen naar Samen Doen.